

Minister Finansów i Gospodarki

Warszawa, 25 sierpnia 2026 roku

Sprawa: Interpelacja nr 18965
Znak sprawy: PT1.054.34.2026
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan Włodzimierz Czarzasty

**Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowny Panie Marszałku,

w nawiązaniu do interpelacji posła Norberta Pietrykowskiego z 6 sierpnia 2026 r. nr 18965 przedstawiam następujące wyjaśnienia.

Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami ustawy o VAT¹, napoje co do zasady opodatkowane są podstawową stawką VAT. Obniżoną stawkę VAT w wysokości 5 % stosuje się do takich napojów jak: mleko i określone napoje mleczne (jogurt, maślanka, kefir, preparaty dla niemowląt i małych dzieci i mleko modyfikowane), soki owocowe i warzywne (tzw. soki 100 %), napoje bezalkoholowe, w których udział masowy soku owocowego, warzywnego lub owocowo-warzywnego wynosi nie mniej niż 20 % składu surowcowego, a także tzw. napoje roślinne (np. na bazie orzechów czy zbóż)². Jak wskazano stawką obniżoną objęte są wyłącznie napoje bezalkoholowe, które zawierają co najmniej 20 % soku owocowego, warzywnego lub owocowo-warzywnego, przy czym dla możliwości objęcia danego napoju stawką VAT w wysokości 5% decydującym jest skład produktu. Jeżeli zatem dany napój nie będzie zawierał wymaganej ilości soku z owoców lub warzyw – nie będzie objęty stawką 5 %.

Dodatkowo wskazać należy, że woda dostarczana za pośrednictwem sieci wodociagowych, cysternami lub innymi środkami transportu opodatkowana jest obniżoną stawką VAT w wysokości 8 %³. Woda butelkowana objęta jest stawką podstawową.

¹ Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 r., poz. 775, z późn. zm.).

² Poz. 3, 13, 17 załącznika nr 10 w związku z art. 41 ust. 2a ustawy o VAT.

³ Poz. 16, 24 i 25 załącznika nr 3 w związku z art. 41 ust. 2 i art. 146ef ust. 1 pkt 2 ustawy o VAT.

Obecny sposób opodatkowania napojów zasadniczo funkcjonuje od ponad 20 lat. W założeniach dotyczących sposobu opodatkowania VAT tych towarów przyjęto, że napoje bezalkoholowe zawierające dodatek soku owocowego, warzywnego lub owocowo-warzywnego charakteryzują się walorem prozdrowotnym, gdyż stanowią źródło naturalnych witamin i innych składników odżywczych.

W pierwotnych założeniach reformy stawek VAT wprowadzonej w 2019 r. tzw. nowej matrycy stawek VAT⁴, planowana była zmiana zasad opodatkowania napojów, która zakładała objęcie napojów innych niż tzw. soki 100 % stawką podstawową. Koncepcja ta była związana z założeniem ujednolicenia stawki dla większości napojów, takich jak kawa, herbata, woda butelkowana czy napoje słodzone. Jednakże w trakcie procesu legislacyjnego projektu ustawy wprowadzającej nową matrycę stawek VAT uległ on modyfikacjom w związku ze zgłaszanymi uwagami w omawianym zakresie. Finalnie zasadniczo utrzymany został w tym obszarze wcześniejszy sposób opodatkowania VAT.

Odnosząc się do kwestii wpływu aktualnej struktury stawek VAT na napoje oraz wodę mineralną na zachowania konsumentów w zakresie wyboru tych produktów pragnę wyjaśnić, że statystyki i analizy w obszarze spożycia gospodarstw domowych są prowadzone przez Główny Urząd Statystyczny.

Dostępne globalne dane na temat spożycia gospodarstw domowych towarów z zakresu napojów bezalkoholowych zaklasyfikowanych do grupowania PKWiU 11.07.19.0⁵ wskazują na wzrost w latach 2021-2022 zakupów w tej grupie towarów, niemniej jednak należy zauważyć, że wzrost ten dotyczy całej grupy towarowej, a więc nie można tego przypisać wskazanym w interpelacji konkretnym towarom.

Mając na względzie, że w przypadku napojów z zawartością soków owocowych lub warzywnych stosowane od 1 lipca 2020 r. przepisy zasadniczo utrzymały istniejący już wcześniej zakres preferencji, nie sposób jednoznacznie utożsamiać wzrostu spożycia tego rodzaju napojów w gospodarstwach domowych z wprowadzeniem nowej matrycy stawek VAT.

Odnosząc się natomiast do kwestii stawki VAT dla wody butelkowanej informuję, że nie jest wykluczone wprowadzenia w przyszłości obniżki stawki VAT na taką wodę. Ewentualne działania w tym zakresie będą mogły zostać podjęte, zaś odpowiednie rozwiązania wdrożone, gdy tylko znajdzie się przestrzeń w budżecie do ich sfinansowania.

W tym kontekście należy mieć na uwadze, że podatki stanowią podstawowe źródło finansowania zadań publicznych, w szczególności podatek od towarów i usług jest jednym z najważniejszych źródeł dochodów budżetu państwa, dlatego decyzje dotyczące rezygnacji z części wpływów podatkowych powinny być podejmowane

⁴ Wprowadzoną ustawą z dnia 9 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1751, z późn. zm.).

⁵ Chodzi o napoje:

1. w których udział masowy soku owocowego, warzywnego lub owocowo-warzywnego wynosi nie mniej niż 20% składu surowcowego,
2. zawierające tłuszcz mlekowy, z wyłączeniem napojów, przy przygotowywaniu których wykorzystywany jest napar z kawy lub herbaty, niezależnie od udziału procentowego tego naparu w przygotowywanym napoju.

z dużą ostrożnością, przy uwzględnieniu zarówno potrzeb finansowania wydatków publicznych, jak i możliwości budżetowych państwa.

Ewentualne obniżenie stawki VAT na wodę butelkowaną wiązałoby się z istotnymi konsekwencjami dla finansów publicznych. W obecnych uwarunkowaniach fiskalnych, obejmujących m.in. zwiększone wydatki państwa, w szczególności na obronność, oraz objęcie Polski procedurą nadmiernego deficytu, wszelkie propozycje zmian w zakresie stawek VAT wymagają szczegółowej analizy. Powinna ona obejmować ocenę wpływu projektowanych rozwiązań zarówno na konsumentów i poszczególnych uczestników rynku, jak i na gospodarkę jako całość, ze szczególnym uwzględnieniem skutków dla strony dochodowej i wydatkowej budżetu państwa. Dopiero kompleksowa ocena tych aspektów może stanowić podstawę do podejmowania decyzji dotyczących ewentualnych zmian w wysokości stawek VAT.

Pragnę także zapewnić, że Ministerstwo Finansów na bieżąco monitoruje zmiany zachodzące w otoczeniu gospodarczym, prawnym i społecznym, wdrażając stosowne rozwiązania tam, gdzie jest to możliwe. Powyższe podejście obejmuje również kwestie związane z ochroną zdrowia i promocją zdrowego stylu życia. Dowodem na podjęcie realnych działań w tym obszarze są prace nad projektem ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług (UD327)⁶. Projektowane przepisy eliminują preferencje podatkowe dla produktów o negatywnym profilu zdrowotnym i społecznym. Projekt przewiduje podwyższenie stawki VAT do 23 % na zawierające w swoim składzie min. 20 % soku owocowego, warzywnego lub owocowo-warzywnego tzw. „bezalkoholowe odpowiedniki napojów alkoholowych” oraz napoje z dodatkiem kofeiny lub tauryny, czyli tzw. „napoje energetyzujące”. Powyższe zmiany wpisują się w realizację odpowiedzialnej polityki społecznej państwa, w szczególności w obszarze ochrony dzieci i młodzieży oraz kształtowania właściwych nawyków konsumenckich.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Jarosław Neneman

Podsekretarz Stanu

w Ministerstwie Finansów

⁶ Link: <https://legislacja.gov.pl/projekt/12404906>